

DÁLKING VIÐ PLASTI

HETTA NOYÐAST VIT AT TAKA Í NÓGV STØRRI ÁLVARA

Vit noyðast at seta tiltøk í verk fyri at tálma nýtsluni av plasti, heldur Sirið Stenberg, landsstýriskvinna í umhvørvismálum

PLAST
– Trupulleikin við dálkingini, ið stendst av plasti, skal takast í størri álvara og hetta verður eitt politiskt mál í næstum, sigur Sirið Stenberg, landsstýriskvinna í umhvørvismálum

Áki Bertholdsen

– Hetta er ein trupulleiki, vit noyðast at taka upp.

– Tað sigur Sirið Stenberg, landsstýriskvinna í umhvørvismálum.

Nú ein dagin skifti Løgtingið orð um plast og um dálking av plasti. Tað var Kristianna Winther Poulsen, tingkvinna fyri Javnaðarflokkinn sum reisti spurningin, tí hon vildi hava at vita, hvørjar ætlanir samgongan hevur á økinum.

Hon staðfestur, at dálking við plasti er ein stórir umhvørvistrupulleiki, tí ein plastposi, sum verður tveittur burtur, hevur 500 ár um at verða upploystur og fella aftur í náttúruna.

– Tað er syrgiligt at síggja, hvussu illa havið er dálkað, tí nógv av tí plasti, vit tveita frá okkum, okkum, endar maganum í sjófugli, í fiski og

í súgdjórum, sigur Kristianna Winther Poulsen

Hon vísti eisini á, at í 2020 verður tað bannað at brúka einnýtis tallerkar og annan borðbúna úr plasti.

– Spurningurin er um tað er ein gongd leið, heldur hon. Ein annar spurningur er um vit skulu lagt eitt stórt avgjald á plastposar fyri at tálma nýtsluni.

Jenis av Rana sigur, at eitt er tað plasti, sum liggur og rekist í náttúruni. Men hann staðfestir, at tað er so nógv hættisligari við øllum tí plasti, vit ikki síggja. Her sipar hann til mikróplast sum er í rættiliga nógvum vørum, eisini í klæðum, húðkreml, køkslappum og nógvum øðrum, púra vanligum gerandisvørum.

Hann heldur, at tað er neyðugt at fara heilt inn í barnagarðar og barnaskúlar at læra børnini um vandan

við plastdálking, tí halda vit fram sum nú, verður líka nógv plast á heimshøvunum, sum tað er fiskur longu í 2050.

Serliga stóran týðning fyri Føroyar

Björt Samuelsen, tingkvinna fyri Tjóðveldi, heldur, at skulu vit tálma nýtsluna av plasti, kann tað almenn ganga undan sum ein góð fyrimynd og áleggja almennum stovnum at avmarka nýtsluna av plasti, tí tað kann gerast rættiliga skjótt.

Og floksfelagi hennara, Óluva Klettskarð, helt, at vit kanska eiga at gera ein tjóðarsemju um nýtsluna av plasti.

Eisini Kaj Leo Holm Johannesen, tingmaður fyri Sambandsflokkinn heldur, at hvør einstakur av okkum eigur at byrja fyri sær sjálvum ov avmarka nýtsl-

una av plasti heima hjá okkum sjálvum. Tað er óneyðugt at taka nýggjar plastposar, hvørja ferð, vit fara til handils, heldur hann.

Men hann heldur, at nettupp fyri føroyingar eigur tað at hava ein heilt serliga áhugað at dálkingin við plasti verður avmarkað, tí vit liva av tí, vit vinna úr havinum og útflyta.

– Tí skulu vit hava eitt etiskt stóði á hesum øki, tí plast er ein stór hóttan ímóti okkara náttúruríkidømi, sum vit liva av. Og tí skulu vit tálma dálkingini av plasti - og brúka tað miðvíst, tá ið vit marknaðarføra okkara fiskavørur í úrheiminum heldur Kaj Leo Holm Johannesen.

Heðin Mortensen, tinglimur fyri Javnaðarflokkinn helt, at vit eiga at leggja avgjald á plastposar. Men tað skal ikki vera handilsvinnan, sum fær ágóðan av hesum

avgjaldi, tí tað skal markast til upprudding og til at at taka plast úr náttúruni

Noyðast at gera okkurt

Sirið Stenberg staðfestur, at hetta er ein trupulleiki, vit mugu taka í nógv størri álvara

– Vit sleppa ikki undan at taka spurningin upp og at seta tiltøk í verk fyri at tálma nýtsluni av plasti, sigur hon.

– Framyvir skal størri politiskur dentur leggjast á umhvørvismál, sigur hon

Men hon heldur, at hetta snýr seg ikki bara um avgjald og forboð.

– Hetta snýr seg eisini um tilvitan og hugburð, sigur hon.

Hon heldur, at í hesum sambandi noyðast vit eisini at tosa um okkara brúkaramentan, tí vit skulu ikki bara brúka og tveita burtur. Hinvegin ásannar hon eisini,

at tíðarrákið gongur meiri og meiri tann vegin, at vørur verða endurnýttar, so endurnýtsla vindur alsamt meiri upp á seg.

– Spurningurin er um vit skulu leggja dent á upplýsing, um vit skulu leggja avgjald á plast, ella skulu vit avmarkað nýtsluna við lóg, heldur hon.

Hon vísir eisini á, at nevndin, samgongan hevur sett at gera eina nýggja skattaskipan, er eisini biðin um at kanna um tað er ein gongd leið at leggja umhvørvisavgjöld á ymiskt.

Sirið Stenberg heldur, at hetta er eitt stórt og týðningarmikið kjak, sum vit eiga at taka upp. Og í næstum, tá ið nýggja náttúruverndarlógin er avgreidd, verður trupulleikin við dálki við plasti, tikin upp, sigur Sirið Stenberg.